

La presidència a l'acte. Veiem, de dreta a esquerra, el mestre Pere Elies i Busqueta, la senyora Ascensió Puig i el senyor J. B. Xuriguera.

Acte-homenatge al mestre de català del nostre Centre, Pere Elies i Busqueta

Pel maig d'aquest any, el dia 19, a la sessió del "Cafè dels Dissabtes" tingué lloc en el nostre Centre un acte-homenatge al mestre de català Pere Elies i Busqueta. L'obrí el senyor J.B. Xuriguera, assidu col·laborador d'aquesta casa, amb unes breus paraules, com sempre amables i ben dites.

La principal excusa d'aquesta celebració és que ha fet vint anys de la labor constant i eficaç del mestre referit en la nostra entitat. Després, vam anar enumerant diversos motius més, de prou pes també. Pere Elies és un exemple i un estímulo, malauradament massa poc corrent entre nosaltres. Vam fer ressaltar la seva gràcia en l'ensenyament i el seu amor a la terra i a la

llengua, que es transmet als seus deixebles talment com un rierol que passa lleuger pel damunt dels codissos. Tot ho fa el seu tracte planer i entusiasta. Ens varen ajudar a fer-ho comprendre els seus deixebles Montserrat Andreu, Miquel Lluís i Muntané, i Joan Domènec, com també Enric Larreula, ex-deixeble i ara ja professor de català i escriptor exquisit, dels quals poguérem llegir expressives opinions d'admiració sobre el mestre al nombrós auditori que emplenà de gom a gom la sala de la Biblioteca. Direm, de pas, que molta gent no pogué entrar per manca de lloc. Ja era de preveure, tractant-se d'anar a escoltar la "vida i miracles" de Pere Elies, encara que fos d'una manera resumida.

Nascut a Terrassa l'any 1909, tingué una infància sana i feliç en el si d'una família modesta. Als deu anys va escriure el primer vers i més tard anà aplegant les seves poesies d'adolescent en quatre llibres. Féu comerç, estudià idiomes, dibuix, música, i seguí cursos de literatura i retòrica, sempre amb bon profit. Fou ja de ben jove un bon organitzador d'aplecs, concursos culturals i d'esbargiment. Tingué la direcció d'un butlletí mensual, que s'anomenà "Estímul". Es mogué molt també entre els medis teatrals, car fou de la junta de la delegació a Terrassa dels Amics del Teatre. Fou l'any 1936 que guanyà un primer premi literari. També per aquell temps obté el títol de professor de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya. Després de la guerra, dóna lliçons, sense deixar de donar-ne, naturalment, de català. Torna a organitzar entre els seus deixebles actes culturals i d'esbargiment. Torna a prendre part en Jocs Florals d'ací, d'Amèrica, i molt sovint li atorguen algun premi. A París té el premi de biografies amb "Ramon Vinyes i Cluet, un literat de gran volada".

És autor d'un gran nombre de poemes, cançons, lletres per a sardanes... Ha donat i dóna conferències. Durant l'any Pompeu Fabra es prodigà tant, que els alumnes de Súria tingueren l'encert d'oferir-li una talla amb la dedicatòria: "A l'apòstol de la llengua". Res no pot ésser més just.

Ha treballat durant sis anys en un diccionari català-castellà, que va dirigit especialment als immigrants, l'edició del qual està a punt de sortir. També té per publicar una novel·la epistolar que es titula *Aurora*.

Tot això donant constantment cursos de català. Aquest any ha dirigit uns vint-i-cinc cursos. Es pot ben dir que tots els professors d'aquests cursos són alumnes o ex-alumnes seus. Aquesta és també una de les cares de la producció exuberant de la seva labor continuada i intensa. Ell tot sol ha portat dotze cursos orals, a part dels cursos per correspondència per a professors.

Sobre la seva obra "Enfilall de sonets", diu

Salvador Perarnau: "El cant de Pere Elies no és un cant trepidant, no és el vent que sondrolla i esbulla l'alzinar. És una mica de sol i una mica d'ombra per un camí planer..." I diu Pascual Scanu sobre "El vianant": "En aquesta obra se sent una dolça música que conhorta, una harmonia, una purificació intensa on tots els sentiments humans són espiritualitat pura..."

Realment, en tota la seva obra la paraula més repetida és "amor". Canta l'amor a l'esposa, a la filla, a la pàtria, a la naturalesa, a la llibertat, a la humanitat; el canta a la senzillesa, a la humilitat, al treball, a la noblesa d'ànima... De tots els més alts valors humans en fa ideal i se'n vesteix i amb aquest abillament es fa el seu món, car, com diu en un dels seus sonets: "crear-te un món és fer-te un cercle d'or".

I així lluita aquest home, sense agredir ningú, sempre amb bondat, amb alegria i optimisme; amb una moral que no es dóna mai a tòrcer. Sentimental, home de pau i de diàleg, amarat d'humanitat, simplement i planerament, ell es demostra tal com és, donat-se íntegrament i completa en tot allò que fa, tal com sent i tal com creu.

Un bell exemple que tots hauríem de seguir i que tan pocs saben fer-ho, per dissort nostra. Sempre el trobarem amb la lliçó als llavis, com a mestre i com a persona d'enteresa, de bona fe, de bona voluntat.

Potser resumint-ho tornariem a aquella definició tan eloqüent i fermament aferrada a la veritat: "un apòstol de la llengua catalana" i de tot el que això significa: un apòstol, doncs, de la fidelitat, de la fermesa, del diàleg, de la bondat, i, per tant, de l'amor...

L'acte resultà molt simpàtic. Hi hagueren aplaudiments, felicitacions i flors. Estem segurs que el nostre mestre Pere Elies i Busqueta en servirà un bon record. Almenys així desitgem que sigui per molts i molts anys, pel goig de tots plegats i per tot el bé que pot aportar-nos aquesta gran persona.

A. Puig